

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ

श्री बालमुकुन्द लोहिया संस्कृत आणि भारतीयविद्या अध्ययन केन्द्र

शैक्षणिक वर्ष २०२० – २०२१

गृहपाठाचे प्रश्न (Home Assignments)

संस्कृत विशारद

विद्यार्थ्यांनी खाली दिल्याप्रमाणे प्रथम, तृतीय अथवा पञ्चम सत्रातील सर्व विषयांचा प्रत्येकी २० गुणांचा गृहपाठ सोडवणे आवश्यक आहे. तृतीय आणि पंचम सत्राचे गृहपाठ विभागाच्या सदाशिव पेठ कार्यालयात दिनांक ११ नोव्हेंबर २०२० रोजी किंवा त्यापूर्वी, आणि प्रथम सत्राचे गृहपाठ दि. २८ नोव्हेंबर २०२० किंवा त्यापूर्वी पोहोचतील अशा प्रकारे दाखल करणे आवश्यक आहे. टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठाच्या अन्य केन्द्रांवर गृहपाठ दाखल करताना पुरेसे आधी दाखल करणे गरजेचे आहे, जेणेकरून त्या त्या केन्द्रांकडून ते सदाशिव पेठ कार्यालयाकडे वेळेत पाठविले जाऊ शकतील. दिलेल्या मुदतीनंतर कोणत्याही कारणास्तव कोणाचेही गृहपाठ स्वीकारले जाणार नाहीत, याची कृपया नोंद घ्यावी.

19R411/19E411 व्याकरण – १

प्र. १. पाणिनिस्तथाष्टाध्यायीति विषयमधिकृत्य विवेचनं लिखत ।

(१०)

प्र. २. माहेश्वरसूत्राणि सुस्पष्टयत ।

(१०)

19R412/19E412 कुमारसम्भव

प्र. १. वाक्यचतुष्टयं ससन्दर्भं स्पष्टीकुरुत ।

(२०)

१) एको हि दोषो गुणसन्निपाते ।

२) पश्चादुमाख्यां सुमुखी जगाम ।

३) पतिः पशूनामपरिग्रहोऽभूत् ।

४) यज्ञाङ्गयोनित्वमवेक्ष्य यस्य ।

19R413/19E413 अर्थशास्त्र आणि धर्मशास्त्र

प्र. १. टिप्पणीचतुष्टयं लिखत ।

(२०)

१) आन्वीक्षिकिः २) त्रयीविद्या ३) वर्णधर्मः ४) आश्रमधर्मः

19R414/19E414 पञ्चतन्त्र-काकोलूकीय

प्र. १. काकोलूकीयमधिकृत्य कामप्येकां कथां संस्कृतेन लिखत ।

(१०)

प्र. २. ससन्दर्भं लिखत (के अपि द्वे) ।

(१०)

१) भिन्नश्लिष्टा तु या प्रीतिर्न सा स्नेहेन वर्धते ।

२) व्यपदेशेन महतां सिद्धिः सञ्जायते परा ।

३) शत्रवोऽपि हितायैव विवदन्तः परस्परम् ।

19R415/19E415 नीतिशतक

- प्र. १. भर्तृहरेस्तस्य साहित्यकृतीणां च परिचयं लिखत । (१०)
प्र. २. नीतिशतकस्थां मूर्खपद्धतिं विवृणुत । (१०)

19R416/19E416 प्राचीन भारताचा इतिहास- १

- प्र. १. प्राचीन भारतीय इतिहासाच्या पुनर्रचनेत मदत करणाऱ्या साधनांची माहिती लिहा. (२०)

19R417/19E417 इंग्रजी- I

- Q. 1. Write an essay of around 20-25 lines on any one of the following: (20)
CoViD-19 Pandemic, Globalization: Curse or Boon, Indian Monsoon

19R431/19E431 व्याकरण – ३

- प्र. १. सूत्रे स्पष्टीकुरुत- लोपः शाकल्यस्य, पूर्वत्रासिद्धम् (२०)

19R432/19E432 किरातार्जुनीय

- प्र. १. महाकाव्यलक्षणानि लिखित्वा किरातार्जुनीयस्य प्रथमसर्गस्य रसग्रहणं कुरुत । (२०)

19R433/19E433 भरतनाट्यशास्त्र आणि काव्यप्रकाश

- प्र. १. भरतनाट्यशास्त्रस्य परिचयं लिखित्वा तत्रस्थं क्रीडनीयकविषयं स्पष्टीकुरुत । (२०)

19R434/19E434 तर्कसङ्ग्रह

- प्र. १. न्यायवैशेषिक दर्शनमधिकृत्य भारतीयदर्शनानामुत्पत्तिं विकासं च सुस्पष्टयत । (१०)
प्र. २. तर्कसङ्ग्रहस्य मङ्गलश्लोकं स्पष्टीकुरुत । (१०)

19R435/19E435 मीमांसापरिभाषा

- प्र. १. ब्राह्मणवाक्यभेदान्स्पष्टीकुरुत । (१२)
प्र. २. टिप्पणीं लिखत- धर्माधर्मौ अथवा (०८)
मीमांसापरिभाषाया मङ्गलाचरणम्

19R436/19E436 प्राचीन भारताचा सांस्कृतिक इतिहास (गुप्त ते यादव)

- प्र. १. गुप्त राजवंशाची सविस्तर माहिती लिहा. (२०)

19R437/19E437 इंग्रजी – III

- Q. 1. Write an essay on any one topic of the following (20)
Environmental Awareness, New Education Policy, Diwali Celebrations

CB 4.501/EB 4501 संस्कृत साहित्याचा इतिहास (वेद, आर्ष महाकाव्ये आणि पुराणे)

- प्र. १. चतसृणां वेदसंहितानां परिचयं दत्त । (१०)
प्र. २. उपनिषदां तत्त्वज्ञानं स्पष्टीकुरुत । (१०)

CB 4.502/EB 4502 सामान्य व्याकरण – III (व्याकरण-भाषान्तर-निबन्ध)

प्र. १. माध्यमभाषयानुवदत ।

(१०)

अथ कदाचिन्निशायां घनेऽन्धकारेऽकस्मात्करणः क्रन्दनध्वनिरुत्थितः । तदा विक्रमसिंह उच्चैरपृच्छत्- कोऽत्र प्रासादद्वारे? धीरेन्द्रो वदति- देवाहं रक्षको धीरेन्द्र इति । भर्तादिशत्- विना विलम्बमनुसर क्रन्दनध्वनिं पश्य च कस्यैष क्रन्दनध्वनिरिति । देवैषोऽहं गच्छामीति भाषित्वा प्रस्थितो धीरेन्द्रः । एतमनुसृत्य पश्यामि तावत्किमेषोऽनुतिष्ठतीति विचिन्त्य नृपः सुगुप्तं तमन्वयात् ।

प्रासादद्वारान्निर्गतेन धीरेन्द्रेण वृक्षतल उपविष्टा कापि युवतिर्दृष्टा । सा दीनमाक्रन्दति स्म । धीरेन्द्रोऽपृच्छत्- भद्रे का त्वम्? अत्र घनेऽन्धकारे किमर्थं क्रन्दसि? इति । ततः सा दीर्घं निःश्वस्य प्रत्यवदत् । कथयामि तुभ्यं सावधानमाकर्णयेति ।

प्र. २. संस्कृतेन निबन्धो लेख्यः- वित्तमेव जयते ।

(१०)

CB 4.503/EB 4503 रूपक- III (अभिज्ञानशाकुन्तल)

प्र. १. अभिज्ञानशाकुन्तलस्य प्रथमाङ्कस्य रसग्रहणं लिखत ।

(२०)

CB 4.507/EB 4507 मीमांसापरिभाषा

प्र. १. ब्राह्मणवाक्यभेदान्स्पष्टीकुरुत ।

(१२)

प्र. २. टिप्पणीं लिखत- धर्माधर्मौ अथवा मीमांसापरिभाषाया मङ्गलाचरणम्

(०८)

CB 4.508/EB 4508 सर्वदर्शनसंग्रह (निवडक भाग)

प्र. १. माध्वमतानुसारेण भेदसिद्धिं स्पष्टीकुरुत ।

(१५)

प्र. २. रामानुजमते मुक्तजीवस्वरूपं विवृणुत ।

(०५)

CB 4.509/EB 4509 गौडपादकारिका

प्र. १. गौडपादकारिकाग्रन्थे प्रथमप्रकरणे निर्दिष्टानि तत्त्वानि विवृणुत ।

(२०)

CB 4.510/EB 4510 विश्वगुणादर्शचम्पू

प्र. १. श्लोकद्वयं शुद्धं लिखित्वा पदच्छेदं सन्धिविग्रहं च कृत्वा सान्वयमर्थं स्पष्टीकरणं च दत्त । (२०)

१) कृतत्रिदशपोषणं...

२) अवेमव्यापाराकलन...

३) सा सर्वतो मुखवती.....

४) गाम्भीर्येण गदाधरस्य...

CB 4.511/EB 4511 साहित्यदर्पण (परिच्छेद- ३)

प्र. १. कविराजविश्वनाथस्य परिचयं दत्त्वा साहित्यदर्पणस्य महत्त्वं विशदीकुरुत ।

(२०)

CB 4.512/EB 4512 जातकमाला

प्र. १. व्याघ्रीजातकस्य सविस्तरं समीक्षणं लिखत ।

(२०)
